

C

CADIRA

La constatació és fàcil de fer: basta fullejar una història —il·lustrada, no cal dir-ho— del moble. Ens hi ratificaríem, de seguida, en qualsevol visita a algun museu de pintura figurativa o d'arts menors, on en imatges o en realitat es conserven testimonis de les formes de seient utilitzades pels nostres avantpassats. I fins i tot avui mateix, en moltíssimes cases d'aquestes latituds, en la majoria potser, encara hi trobarem models de cadires ben significatius. La conclusió que s'imposa, ja l'endevinarà el lector. L'home occidental, tan ric en inventiva per a certes coses —mitologia, metafísica, literatura, art, guerra, opressió, etc.—, ha mostrat al llarg dels segles una singular falta d'imaginació per a tot allò que feia referència al seu confort més immediat. No es tracta solament de cadires, però el cas de les cadires resulta un in-

dici d'especial visibilitat. Sembla, en efecte, que la nostra gent s'ha assegut sempre damunt d'artefactes la característica primera dels quals ha estat el format inhòspit. Sembla com si, durant centúries i centúries, ningú no s'adonà que, en general, el fet de seure respon a una necessitat de descans, i que aquest descans depèn de la posició del cos. Amb respatl·lers més o menys perpendiculars, i culs plans, i dimensions inconcebibles, les cadires i els setials que han vingut succeint-se amb les generacions de la nostra societat fan l'efecte d'haver estat construïts prescindint d'aquella exigència elemental. Seure en una cadira gòtica degué ser un turment, o quasi; seure en una cadira isabelina no suposà, després de tot, un avenç massa enèrgic.

És clar que hi havia hagut, que hi hagué progressos: progressos. Tanmateix, podem creure que aquests progressos no es devien a una solució metòdica i racional dels problemes que s'hi plantejaven. La inclinació del tors de la persona sedent, el major o menor desembaràs de les seves cames, la justa flexió dels genolls, són factors que intervenen en la relaxació muscular buscada amb el repòs de la cadira. En l'evolució històrica del moble comprovem que, sí, de mica en mica, hom va descobrint les facilitats oportunes perquè el repòs ansiat es produeixi en millors condicions. Una lleu diferència de centímetres en l'altura de les potes o en la desviació del respatl·ller pot determinar l'absoluta bondat o l'absoluta desgràcia d'una